

**UCHWAŁA NR LXI/1275/23
RADY MIASTA KATOWICE**

z dnia 30 marca 2023 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania Prezydenta Miasta Katowice z realizacji „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla miasta Katowice na lata 2021-2027” w 2022 roku

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40)

**Rada Miasta Katowice
uchwała:**

§ 1. Przyjąć sprawozdanie Prezydenta Miasta Katowice z realizacji „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla miasta Katowice na lata 2021-2027” w 2022 roku, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Katowice

Maciej Biskupski

Załącznik do uchwały Nr LXI/1275/23

Rady Miasta Katowice

z dnia 30 marca 2023 r.

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI „PROGRAMU PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA DLA
MIASTA KATOWICE NA LATA 2021-2027” W 2022 ROKU**

**PROGRAM PROFILAKTYKI
I PROMOCJI ZDROWIA**
dla miasta Katowice
na lata 2021-2027

Sprawozdanie z realizacji w 2022 roku

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI „PROGRAMU PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA DLA MIASTA KATOWICE NA LATA 2021-2027” W 2022 ROKU

W 2022 r. w mieście Katowice realizowany był zatwierdzony uchwałą nr XXIX/635/20 Rady Miasta Katowice z dnia 17 grudnia 2020 r. „Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla Miasta Katowice na lata 2021-2027”. W jego ramach w 2022 roku przeprowadzono następujące działania na rzecz poprawy zdrowia oraz związanej z nim jakości życia mieszkańców Katowic:

I. PROGRAMY PROFILAKTYCZNE REALIZOWANE WE WSPÓŁPRACY Z PODMIOTAMI WYKONUJĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ (WYBRANYMI W OTWARTYM KONKURSIE OFERT):

1) Program szczepień profilaktycznych przeciwko wirusom brodawczaka ludzkiego (HPV) w mieście Katowice

2) Program profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku – etap podstawowy

3) Program profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku – etap rehabilitacyjny

4) Profilaktyczna opieka nad uczniami

5) Program profilaktyki zachorowań na grypę „Słoneczna Jesień”

II. PROJEKTY REALIZOWANE WE WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI (WRAMACH „PROGRAMU WSPÓŁPRACY MIASTA KATOWICE Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI NA ROK 2022”) W ZAKRESIE ZADANIA PN.: „OCHRONA I PROMOCJA ZDROWIA: PROWADZENIE DZIAŁAŃ Z ZAKRESU PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA MAJĄCYCH NA CELU UTRZYMANIE I POPRAWĘ ZDROWIA MIESZKAŃCÓW ORAZ ZWIĄZANEJ Z NIM JAKOŚCI ŻYCIA”:

1) Przeprowadzenie monitoringu narażenia dzieci na ołów w dzielnicy Szopienice wraz z działaniami pomocowymi i edukacyjnymi

2) Prozdrowotna Akademia Seniora

3) Prowadzenie edukacji zdrowotnej z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz nauczycieli

4) Zbuntowane Anioły

5) Senior na + dostępne usługi zdrowotne w Centrum Diagnostyki i Terapii In Corpore

6) Zdrowy i Aktywny Senior

7) Dzień Chorego w Katowicach w czasie COVID-19

8) I Śląska Konferencja Onkologiczna – rak piersi, profilaktyka raka jajników

9) Organizacja biegu charytatywnego wraz z piknikiem rodzinnym i warsztatami

10) Bądź aktywny – przegoń raka! - Bieg i marsz Nordic Walking

11) Spotkanie z profilaktyką

III. AKCJA PROZDROWOTNA „KATOWICKIE DNI PROMOCJI ZDROWIA”

IV. DZIAŁANIA PROMOCYJNE I EDUKACYJNE Z ZAKRESU PROFILAKTYKI ZDROWOTNEJ

V. INICJATYWA LOKALNA PN. „ABC ZDROWIA”

VI. DZIAŁANIE ZESPOŁU KONSULTANTÓW DS. PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA

W celu wyłonienia realizatorów poszczególnych zadań w okresie sprawozdawczym przeprowadzono i rozstrzygnięto trzy konkursy ofert dla podmiotów wykonujących działalność leczniczą, z którymi zostały zawarte umowy na realizację następujących programów profilaktycznych:

1) Program szczepień profilaktycznych przeciwko wirusom brodawczaka ludzkiego (HPV) w mieście Katowice

- 2) Program profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku – etap podstawowy
- 3) Program profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku – etap rehabilitacyjny
- 4) Profilaktyczna opieka nad uczniami
- 5) Program profilaktyki zachorowań na grypę „Słoneczna Jesień”

Dodatkowo ogłoszono konkurs na realizację dwóch zadań, w których nie wpłynęła ani jedna oferta spełniająca wymagania formalne, tj.:

- 1) „Bezpieczna Szkoła” - program edukacyjny w zakresie udzielania pierwszej pomocy w stanach zagrożenia życia wśród młodzieży szkół podstawowych klas szóstych realizowany w mieście Katowice,
- 2) Program profilaktyczny zapobiegania próchnicy u dzieci w Katowicach.

Ponadto ogłoszono i rozstrzygnięto otwarty konkurs ofert na realizację zadania pn. „Ochrona i promocja zdrowia: prowadzenie działań z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia mających na celu utrzymanie i poprawę zdrowia oraz związanej z nim jakości życia mieszkańców Katowic”, w którym wybrano 6 projektów do realizacji. Dodatkowo 7 projektów organizacji pozarządowych otrzymało dofinansowanie w trybie tzw. małych grantów.

I. PROGRAMY PROFILAKTYCZNE REALIZOWANE WE WSPÓŁPRACY Z PODMIOTAMI WYKONUJĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ (WYBRANYMI W OTWARTYM KONKURSIE OFERT):

1) Program szczepień profilaktycznych przeciwko wirusom brodawczaka ludzkiego (HPV) w mieście Katowice

Czynnikiem odpowiedzialnym za raka szyjki macicy jest wirus o nazwie wirus brodawczaka ludzkiego (HPV). Istnieje dużo typów wirusa HPV, ale dwa najbardziej powszechne to HPV-16 i HPV-18. W Polsce właśnie te dwa typy wirusa są przyczyną ok. 70% wszystkich przypadków zachorowań na raka szyjki macicy. Wymienione typy wirusa są także odpowiedzialne za raka prącia, pochwy, sromu, odbytu oraz części przypadków raka gardła, krtani, migdałków, oskrzela i przetyku. Wirusem HPV można się bardzo łatwo zarazić poprzez współżycie płciowe i zwykle nie wywołuje on żadnych objawów. W większości przypadków infekcja wirusem HPV przechodzi samoistnie. Jeżeli zakażenie ma charakter przewlekły, może dojść do powstania zmian przedrakowych, które nieleczone mogą doprowadzić do rozwinięcia się raka szyjki macicy.

W związku z powyższym w Katowicach już od 2014 roku corocznie przystępuje się do realizacji programu bezpłatnych szczepień przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV). W latach 2014-2020 w Katowicach finansowane były wyłącznie szczepienia dziewcząt, natomiast od 2021 roku program został rozszerzony również o szczepienia chłopców w klasach VII szkół podstawowych w Katowicach.

W 2022 r. realizowana była również akcja doszczepienia osób, które były objęte programem w ubiegłym roku, ale z powodu ogłoszonego stanu epidemii lub różnych problemów zdrowotnych nie zostały objęte pełnym cyklem szczepienia.

Program ten obejmuje wiele etapów, w tym:

a) przeprowadzenie spotkań informacyjno-edukacyjnych dotyczących problematyki HPV wśród rodziców/opiekunów prawnych i nauczycieli uczniów objętych Programem na terenie katowickich szkół podstawowych (w osobnych grupach obejmujących rodziców dzieci z poszczególnych klas VII; czas trwania spotkania – 45 minut);

b) uzyskanie pisemnych, imiennych oświadczeń rodziców/opiekunów prawnych o wyrażeniu zgody na objęcie ich dzieci Programem;

c) przeprowadzenie zajęć z zakresu edukacji zdrowotnej skierowanej na zapobieganie rakowi szyjki macicy wśród uczniów objętych programem (w grupach liczących do 25 osób; czas trwania 45 minut);

d) organizacja i przeprowadzenie cyklu szczepień ochronnych przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV), obejmującego podanie 2 dawek szczepionki w odstępach zgodnych z zaleceniami producenta szczepionki wśród chłopców i dziewcząt w klasach VII szkół podstawowych; poprzedzonego badaniem lekarskim kwalifikującym do szczepienia.

W Katowicach realizowane są szczepienia szczepionką 9-walentną Gardasil, która chroni przed dziewięcioma typami wirusa - 6, 11, 16, 18, 31, 33, 45, 52, 58 (w latach 2014-2018 realizowano szczepienia szczepionką 4-walentną – 6, 11, 16 i 18).

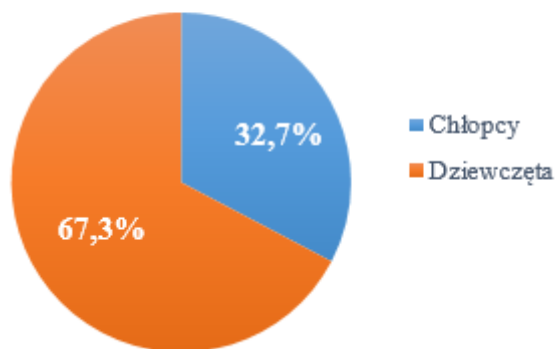
W 2022 roku program był realizowany przez 2 podmioty, z którymi zawarto umowy na kwotę **992 954,92 zł**:

- Centrum Medyczne Tommed Sp. z o.o. Ośrodek Diagnostyki sp. k. z siedzibą w Katowicach przy ul. Fredry 22, z którym zostały zawarte dwie umowy na łączną kwotę **720 570,92 zł**,

- Centrum Medycyny i Stomatologii SILESIA MED Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach przy ul. Mickiewicza 29, z którym zawarto umowę na kwotę **272 384,00 zł**.

Łącznie podano 1556 dawek szczepionki uczniom klas VII szkół podstawowych w roku szkolnym 2021/2022, w tym 943 I dawki, 611 II dawki i 2 III dawki, a także 725 dawek szczepionki osobom, które rozpoczęły cykl szczepienia w ubiegłym roku (było to 570 osób). Wśród nowych uczniów objętych programem chłopcy stanowili 32,7%, a dziewczęta 67,3% (w stosunku do 2021 roku populacja chłopców zwiększyła się o 10 punktów procentowych w ogólnej populacji zaszczepionych uczniów).

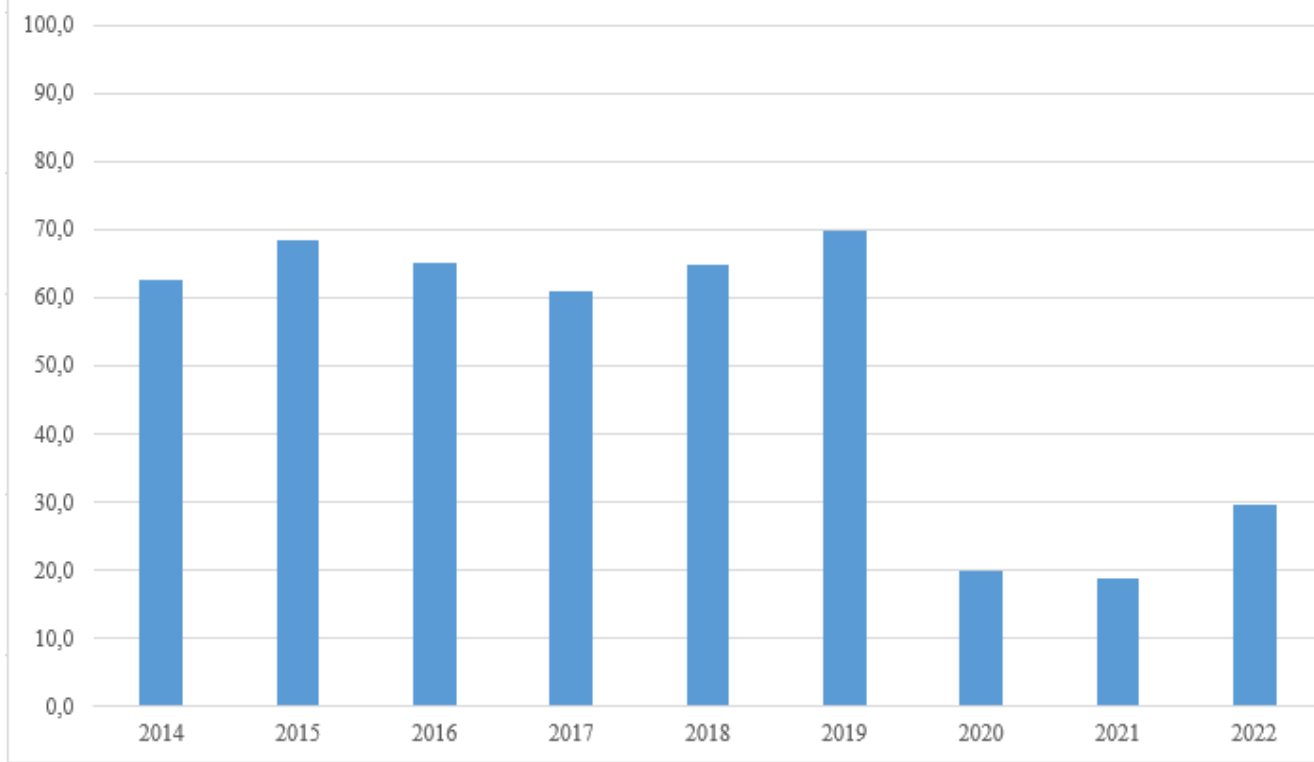
Udział chłopców i dziewcząt w szczepieniach p/HPV

Ogółem w 2022 r. w programie wzięło udział ok. 29,5% uprawnionych uczniów, co stanowi wzrost o ponad 10 punktów procentowych w stosunku do 2021 roku. W 2022 roku prowadzono szeroką akcję informacyjną dla rodziców. Zostały rozesłane materiały edukacyjne oraz szczegółowe informacje za pośrednictwem dzienników elektronicznych, informacje dot. szczepień były rozpowszechniane w lokalnych mediach, a także na kanałach informacyjnych miasta Katowice. Zorganizowano dwie akcje pn. „Sobota z HPV”, dzięki którym rodzice mogli przyjść i zaszczepić swoje dzieci nie tylko w dni robocze, ale również w soboty. Ponadto przygotowano krótki film promujący szczepienia p/HPV z udziałem Prezydenta Miasta i konsultanta wojewódzkiego ds. ginekologii onkologicznej (szerzej na ten temat napisano w punkcie IV.1.).

Pomimo ww. działań informacyjno-edukacyjnych, nadal zgłaszalność do udziału w szczepieniach nie osiągnęła wartości sprzed wybuchu pandemii COVID-19, która niestety znacząco ograniczyła odsetek uczniów otrzymujących zgodę rodziców na szczepienia. Średnia frekwencja w latach w latach 2014-2019 wynosiła 65,2%, natomiast w 2020 r. - 19,9%, a 2021 r. – 18,9%. Szczegółowo zaprezentowano to na poniższym wykresie.

Zgłaszalność do udziału w szczepieniach p/HPV w Katowicach

2) Program profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku – etap podstawowy

Program profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku skierowany jest corocznie do mieszkańców Katowic, którzy w danym roku kalendarzowym kończą 60-64 lata oraz 75-79 lat oraz powyżej 85 lat. Mogą oni skorzystać z szeregu bezpłatnych badań, w tym m.in. pomiaru poziomu glukozy we krwi, poziomu hemoglobiny glikowanej HbA1 czy poziomu TSH, badania sprawności pamięci, sprawności fizycznej czy też wzroku i słuchu.

Wyniki badań były interpretowane przez lekarzy, którzy wystawiali ewentualne skierowania do dalszej diagnostyki w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego do poradni specjalistycznych (geriatrycznych, endokrynologicznych, neurologicznych, chirurgicznych, onkologicznych, schorzeń sutka, okulistycznych, foniatrycznych, diabetologicznych) lub leczenia w szpitalnych oddziałach specjalistycznych.

Mieszkańcy, u których stwierdzono niesprawność ruchową, otrzymali możliwość wzięcia udziału w zajęciach rehabilitacyjnych finansowanych przez miasto Katowice w ramach II etapu Programu. W 2022 roku realizatorami badań były następujące podmioty wybrane w otwartym konkursie ofert:

·NT Medical Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach przy ul. Boya-Żeleńskiego 77 – zawarto umowę na kwotę **2 000,00 zł**,

·Przychodnia NZOZ „Na Witosa” Sp. z o.o. w Katowicach przy ul. Witosa 21 - zawarto umowę na kwotę **16 200,00 zł**,

·CenterMed Katowice 2 Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach przy ul. Bocheńskiego 38A – zawarto umowę na kwotę **13 200,00 zł**.

Łącznie na realizację etapu podstawowego Programu w 2022 roku przeznaczono środki finansowe w wysokości **31 400,00 zł**. W ramach zawartych umów objęto badaniami profilaktycznymi w ramach etapu podstawowego 170 osób.

3) Program profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku – etap rehabilitacyjny

Z etapu rehabilitacyjnego Programu mogli skorzystać mieszkańcy Katowic, którzy wzięli udział w etapie podstawowym, w którym stwierdzono u nich niesprawność ruchową. Przeprowadzono dla nich 16-godzinne cykle zajęć rehabilitacyjnych w grupach nie większych niż 10 osób. Łącznie objęto nimi 70 osób.

Realizatorami etapu rehabilitacyjnego były następujące podmioty wybrane w otwartym konkursie ofert:

·NT Medical Sp. z o. o. z siedzibą w Katowicach przy ul. Boya-Żeleńskiego 77 - zawarto umowę na kwotę **3 400,00 zł**,

·CenterMed Katowice 2 Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach przy ul. Bocheńskiego 38A - zawarto umowę na kwotę **19 200,00 zł**.

Łącznie przeznaczono na ten cel kwotę **22 600,00 zł**.

4) Profilaktyczna opieka nad uczniami

Pandemia COVID-19 i związane z nią wprowadzenie zdalnego nauczania spowodowały znaczące ograniczenie aktywności wśród najmłodszych mieszkańców Katowic. Dlatego też miasto Katowice od 2021 roku finansuje program „Profilaktyczna opieka nad uczniami”. Przeprowadzenie profilaktycznych badań lekarskich pozwala na wczesne wykrycie ewentualnych nieprawidłowości w rozwoju dzieci, takich jak nadwaga i otyłość oraz wady postawy. Dzięki temu możliwe jest zasygnalizowanie rodzicom konieczności podjęcia właściwego leczenia i zmiany nieprawidłowych nawyków u ich dzieci.

Program jest kontynuacją podobnych działań realizowanych od 2007 roku. W 2022 roku obejmował on populację uczniów klas III szkół podstawowych w roku szkolnym 2021/2022. Celem programu było wczesne wykrywanie i zapobieganie chorobom wieku rozwojowego, w tym schorzeń ortopedycznych i chirurgicznych oraz ogólna ocena stanu zdrowia dzieci. Warunkiem uczestnictwa dziecka w programie była pisemna zgoda rodziców. Każde dziecko było badane przez dwóch specjalistów: pediatrę oraz ortopedę, a także pielęgniarkę.

W skład Programu wchodzi:

- I Etap: zorganizowanie wykładów edukacyjnych dla rodziców uczniów objętych programem oraz uzyskanie pisemnej zgody rodziców na przeprowadzenie badań dziecka,

- II Etap: przeprowadzenie kompleksowych badań przesiewowych pediatryczno-chirurgiczno-ortopedycznych w szkolnych gabinetach profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej pojedynczo dla każdego dziecka, zgodnie z procedurami postępowania dla pielęgniarki, pediatry oraz lekarza ortopedy.

Realizatorem programu w 2022 r. było Centrum Medyczne GRANICZNA Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach przy ul. Granicznej 45, z którym zawarto umowę na kwotę **109 760,00 zł**.

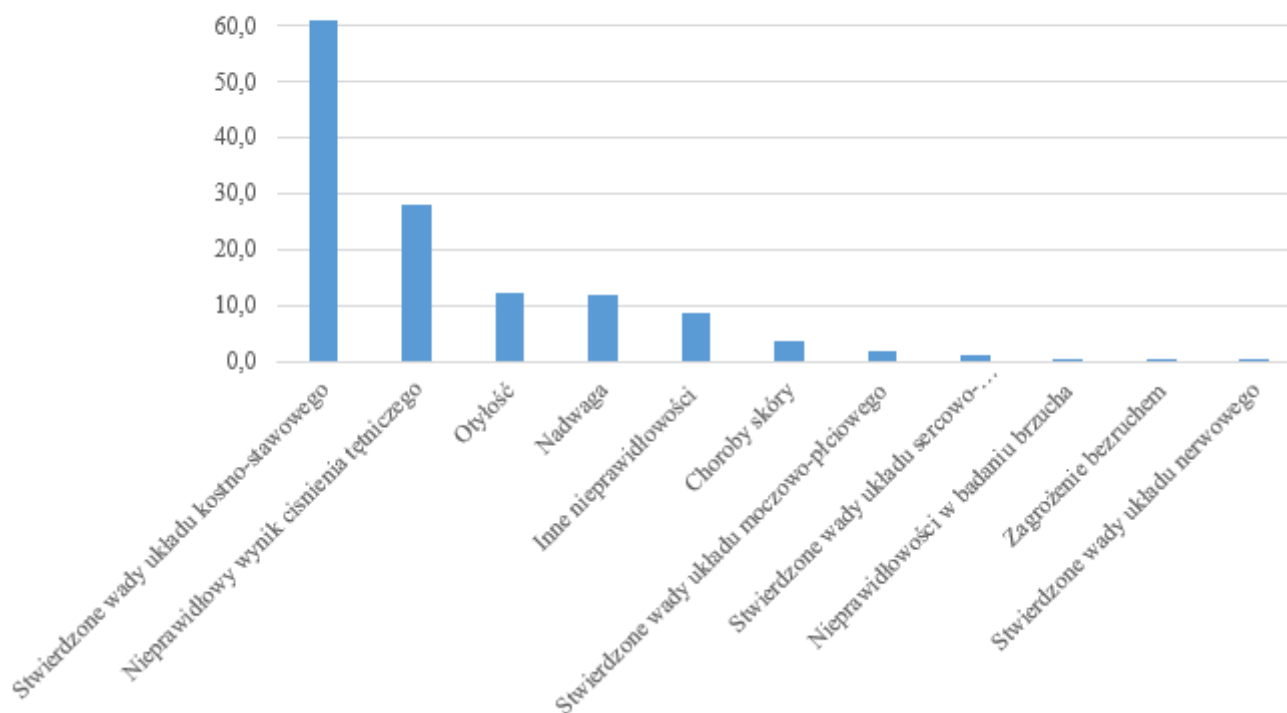
W okresie sprawozdawczym przeprowadzono badania 686 uczniów, tj. ok. 31% populacji. W grupie przebadanych dzieci wykryto następujące nieprawidłowości:

Oceniana sytuacja zdrowotna	Liczba uczniów	Wartość (%)
Nadwaga	96	14%
Otyłość	89	13%
Zagrożenie bezruchem	6	0,9%
Choroby skóry	77	11,2%
Nieprawidłowy wynik ciśnienia tętniczego	162	23,6%
Stwierdzone wady układu moczowo-płciowego	9	1,3%
Stwierdzone wady układu kostno-stawowego	416	60,6%
Stwierdzone wady układu nerwowego	2	0,3%
Stwierdzone wady układu sercowo-naczyniowego	6	0,9%
Nieprawidłowości w badaniu brzucha	17	2,5%
Skierowano do specjalisty	375	54,7%
Skierowano do szpitala	0	0%
Inne nieprawidłowości	156 (w tym niedowaga 49)	22,7% (7,1%)

Największy odsetek wśród badanych stanowiły wady układu kostno-stawowego stwierdzone u 416 uczniów, tj. aż 60,6% badanych. Uczniowie, u których stwierdzono wady postawy, otrzymali skierowania na konsultację specjalistyczną w poradni wad postawy i zalecenia pływania oraz ćwiczeń korekcyjnych pod kontrolą poradni. Każdy rodzic otrzymał ankietę swojego dziecka z pełną informacją o przeprowadzonym badaniu, a w razie stwierdzenia nieprawidłowości – skierowanie do właściwego specjalisty. Łącznie 375 spośród przebadanych uczniów (54,7%) otrzymało skierowania do specjalistów – co stanowi znaczący wzrost w stosunku do lat

wcześniejszych (dla przykładu w 2021 roku – 33,2%). Zwraca uwagę również fakt, że łącznie u 27% uczniów rozpoznano nadwagę lub otyłość – więcej niż w latach ubiegłych. Dla porównania w latach 2014-2020 ww. problemy zdrowotne rozpoznano u 15,5% wszystkich uczniów objętych badaniami. Dodatkowo u 7,1% dzieci rozpoznano zbyt niską wagę. Wyniki badań w 2022 r. poza ww. uwagami zasadniczo są jednak podobne do tych uzyskanych w latach 2014-2021. Niestety zgłaszalność do udziału w programie była niższa niż w latach wcześniejszych, tj. przed wybuchem pandemii COVID-19, co wynika m.in. z braku wyrażenia zgody przez rodziców na objęcie badaniami ich dzieci (w latach 2014-2019 zgłaszalność wyniosła 74,9%, natomiast w latach 2020-2022 - 31%).

Wartość % zdiagnozowanych problemów zdrowotnych wśród uczniów objętych badaniami przesiewowymi

5) Program profilaktyki zachorowań na grypę „Słoneczna Jesień”

Grypa jest ostrą, bardzo zakaźną chorobą układu oddechowego, przebiega z gorączką, kaszlem i ogólnym osłabieniem. Zараżenie grypą następuje drogą kropelkową, choroba ta przenosi się z osoby na osobę. W pewnych sytuacjach może stanowić zagrożenie dla zdrowia, a nawet życia. Dane WHO wskazują, że grypa jest istotnym problemem zdrowotnym, choruje na nią na świecie ok. 5-25% populacji, umiera 500 000 do 1 000 000 osób rocznie. Większość zgonów dotyczy pacjentów w wieku powyżej 65 roku życia. Główną przyczyną zgonu z powodu zarażenia wirusem grypy nie jest sama choroba, ale występujące po niej powikłania. Do najczęstszych powikłań grypy należą: zapalenie płuc, zapalenie oskrzeli, zapalenie mięśni (w tym mięśnia sercowego), zapalenie spojówek, zapalenie ucha środkowego, ostra niewydolność nerek, zaostrzenie przebiegu astmy i POChP, nasilenie zmian otępiennych u osób starszych.

W obliczu ciągłego zagrożenia tą chorobą oraz licznymi groźnymi dla życia i zdrowia jej powikłaniami, celem jest szczepienie osób starszych, z osłabioną odpornością i schorzeniami przewlekłymi. Dlatego też miasto Katowice w trosce o zdrowie swoich mieszkańców od wielu lat finansuje szczepienia ochronne p/grypie dla osób w wieku powyżej 65 roku życia.

Realizatorami akcji szczepień p/grypie w 2022 r. było 14 podmiotów wykonujących działalność leczniczą, wybranych w drodze otwartego konkursu ofert, które realizowały Program w punktach szczepień na terenie różnych dzielnic Katowic. Rozpoczęcie akcji szczepień nastąpiło we wrześniu. Szczepieniami objęto łącznie 2856 mieszkańców, w tym 272 w domach pomocy społecznej i zakładach opiekuńczo-leczniczych na terenie Katowic oraz 15 w domu (osoby niepełnosprawne w stopniu znacznym). Łącznie na ten cel wydatkowano kwotę **205 973,00 zł**.

II. PROJEKTY REALIZOWANE WE WSPÓLPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI (W RAMACH „PROGRAMU WSPÓLPRACY MIASTA KATOWICE Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI NA ROK 2022”) W ZAKRESIE ZADANIA PN.: „OCHRONA I PROMOCJA ZDROWIA PROWADZENIE DZIAŁAŃ Z ZAKRESU PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA MAJĄCYCH NA CELU UTRZYMANIE I POPRAWĘ ZDROWIA MIESZKAŃCÓW ORAZ ZWIĄZANEJ Z NIM JAKOŚCI ŻYCIA”:

1) Przeprowadzenie monitoringu narażenia dzieci na ołów w dzielnicy Szopienice wraz z działaniami pomocowymi i edukacyjnymi

Zadanie było realizowane przez Fundację na Rzecz Dzieci „Miasteczko Śląskie”. Jego celem było przeprowadzenie kontrolnego skiringu 123 dzieci w zakresie narażenia środowiskowego na ołów w dzielnicy Szopienice i terenów przyległych poprzez oznaczenie poziomu ołowiu we krwi dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych (przedszkola, szkoły) z terenu podwyższonego ryzyka na metale ciężkie. W ramach programu dzieci objęte były badaniem krwi na zawartość ołowiu oraz miały wykonywaną morfologię krwi - jako wskaźnik ogólnozdrowotny. Program stanowił kontynuację badań prowadzonych od 2006 r. w dzielnicy Katowice – Szopienice. Warunkiem objęcia dzieci badaniami była pisemna zgoda rodziców. Wyniki badań przekazywane były dyrekcji placówek oświatowych oraz rodzicom dzieci. W ramach programu organizowano pogadanki na temat zasad higieny ukierunkowanej na minimalizowanie wpływu niekorzystnych warunków środowiskowych na zdrowie dzieci. Wszyscy rodzice badanych dzieci otrzymali materiały edukacyjne, zaś dzieci, u których stwierdzono podwyższone stężenie ołowiu we krwi lub obniżoną wartość hemoglobiny, otrzymały odpowiednie suplementy witaminowo-mineralne. Po zrealizowaniu zadania zostaną sporządzono szczegółowe raporty dotyczące uzyskanych wyników badań.

Ze środków budżetu miasta Katowice w 2022 roku przekazano Fundacji na Rzecz Dzieci „Miasteczko Śląskie” dotację w wysokości **9 000,00 zł**.

2) Prozdrowotna Akademia Seniora

Zadanie było realizowane przez Fundację Komunikacji Międzykulturowej The Link z siedzibą w Katowicach. W ramach projektu seniorzy z Katowic mogli korzystać z bezpłatnych zajęć edukacyjnych oraz ruchowych. Prowadzone były spotkania z dietetykiem dot. zdrowego odżywiania oraz ćwiczenia fizyczne mające na celu profilaktykę zdrowego kręgosłupa. Z zajęć regularnie korzystało 25 osób.

Na ww. projekt przekazano z budżetu miasta Katowice dotację w wysokości **10 000,00 zł**.

3) Prowadzenie edukacji zdrowotnej z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz nauczycieli

Zadanie było realizowane przez Fundację Pomoc Maltańska – Maltańska Służba Medyczna. W ramach projektu przeprowadzono 50 dwugodzinnych szkoleń z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej dla dzieci z przedszkoli, szkół podstawowych i ponadgimnazjalnych w Katowicach (łącznie dla ok. 750 uczniów) oraz pokazy przy użyciu sprzętu ratowniczego i ambulansu w czasie imprez masowych organizowanych na terenie naszego miasta, w których łącznie udział wzięło ok. 1000 osób.

Fundacja otrzymała na ten cel dotację w wysokości **5 000,00 zł**.

4) Zbuntowane Anioły

Zadanie było realizowane przez Fundację Śląskie Anioły. Projekt był skierowany do 12 kobiet, których życie uległo zmianie w wyniku m.in. choroby nowotworowej, amputacji, mastektomii czy też blizn po poparzeniach. Celem była rehabilitacja psychiczna uczestniczek, które żyją w silnym, przewlekłym stresie. Zorganizowano spotkania i warsztaty edukacyjne z zakresu szeroko pojętego zdrowego stylu życia, w tym zdrowego odżywiania i korzystnych nawyków zdrowotnych. Dodatkowo przeprowadzono spotkania online ze specjalistami dla 50 kobiet.

Na realizację zadania Fundacja otrzymała dotację w wysokości **4 980,00 zł**.

5) Senior na + dostępne usługi zdrowotne w Centrum Diagnostyki i Terapii In Corpore

Zadanie było realizowane przez Fundację In Corpore. W ramach projektu zorganizowano działania nakierowane na poprawę sytuacji 15 osób niesamodzielnych w wieku powyżej 65 roku życia. Zostali oni objęci diagnozą lekarza, a następnie badaniami słuchu wraz z konsultacją protetyczną. U osób, u których

zdiagnozowano problemy z uwagą słuchową i koncentracją, przeprowadzono aurikuloterapię oraz terapię metodą Tomatisa.

Fundacja otrzymała na realizację projektu dotację w wysokości **10 000,00 zł**.

6) Zdrowy i Aktywny Senior

Zadanie było realizowane przez Fundację Bażantowo, a jego adresatami byli mieszkańcy Katowic w wieku powyżej 60 roku życia, ze szczególnym uwzględnieniem osób w wieku poprodukcyjnym, osób niepełnosprawnych i samotnych. Projekt stanowił kontynuację działań podejmowanych od 2014 roku. W zajęciach udział regularnie brało 122 osoby, które w sposób regularny brały udział w zajęciach rekreacyjnych i ćwiczeniach ogólnorozwojowych (fitness, basen). Uczestnicy mogli również korzystać z tężni solankowej. Fundacja na realizację zadania otrzymała trzy dotacje, w tym jedną w ramach otwartego konkursu ofert w wysokości 10 940,00 zł, a dwie w trybie małych grantów w wysokości 20 000,00 zł.

Łącznie Fundacja otrzymała środki w wysokości **30 940,00 zł**.

7) Dzień Chorego w Katowicach w czasie COVID-19

Fundacja Pomoc Maltańska – Maltańska Służba Medyczna z siedzibą w Katowicach zorganizowała z okazji Dnia Chorego akcję profilaktyczną skierowaną do osób bezdomnych. Na Placu Przyjaciół z Miskolca zorganizowano bezpłatne porady profilaktyczne udzielane przez specjalistów, w tym lekarzy kardiologa i internisty oraz pielęgniarki, a także psychologa, pedagoga i doradcy zawodowego. Osoby bezdomne otrzymały również ciepły posiłek oraz apteczki medyczne. Z pomocy skorzystało ok. 150 osób.

Fundacja otrzymała z budżetu miasta dotację w wysokości **4 000,00 zł**.

8) I Śląska Konferencja Onkologiczna – rak piersi, profilaktyka raka jajników

Zadanie zostało zrealizowane przez Fundację Oko w Oko z Rakiem. W ramach projektu zorganizowano konferencję w Katowicach w dniu 30 października 2022 r., której tematyka dotyczyła nowoczesnych metod leczenia raka piersi i raka jajników, a także profilaktyki nowotworowej. W wykładach i debatach udział wzięli lekarze specjaliści. W wydarzeniu wzięło udział 200 osób w formie stacjonarnej. Konferencja odbyła się w Muzeum Śląskim w Katowicach.

Fundacja zgodnie z zawartą umową otrzymała na ten cel wsparcie finansowe w formie dotacji w wysokości **4 000,00 zł**.

9) Organizacja biegu charytatywnego wraz z piknikiem rodzinnym i warsztatami

Stowarzyszenie RATUJEMY zorganizowało bieg na dystansie 5 km w Katowickim Parku Leśnym. Wystartowało w nim 47 zawodników, którymi byli ratownicy medyczni oraz przedstawiciele różnych służb mundurowych.

Dodatkowo zorganizowano piknik edukacyjny, w czasie którego odbywały się szkolenia i warsztaty edukacyjne z zakresu ochrony zdrowia. Udział wzięło w nim ok. 250 osób.

Na realizację wydarzenia Stowarzyszenie otrzymało dotację w wysokości **2 400,00 zł**.

10) Bądź aktywny – przeгон raka! - Bieg i marsz Nordic Walking

Hospicjum św. Franciszka zorganizowało III edycję biegu „Bądź aktywny – przeгон raka!” na dystansie 5 i 10 km, który odbył się w październiku na terenie Katowickiego Parku Leśnego.

Głównym celem organizacji biegu było zachęcenie mieszkańców Katowic i innych miejscowości do uprawiania aktywności fizycznej, która ma wielkie znaczenie w profilaktyce przeciwnowotworowej. W wydarzeniu wzięło udział 123 zawodników. Każdy z uczestników otrzymał pakiet startowy z poczęstunkiem oraz medal i wodę na mecie zawodów. Zwycięzcom wręczone zostały statuetki oraz nagrody rzeczowe od sponsorów. W strefie zawodów można było skorzystać z poradnictwa przy stoisku profilaktycznym przygotowanym przez Fundację Oko w Oko z Rakiem oraz zarejestrować się jako potencjalny dawca szpiku na stoisku DKMS-u. Dostępna była również możliwość bezpłatnego pomiaru cukru i ciśnienia wykonywanego przez pracownika Hospicjum. Podczas wydarzenia prowadzone były również mini animacje dla dzieci.

Hospicjum otrzymało dotację z budżetu miasta Katowice w wysokości **2 000,00 zł**.

11) Spotkanie z profilaktyką

Fundacja Zdażyć Przed Rakiem zorganizowała 9 grudnia 2022 roku spotkanie edukacyjno-motywacyjne w zakresie profilaktyki chorób nowotworowych piersi u kobiet i prostaty u mężczyzn. Celem projektu było podniesienie świadomości dot. dostępnych możliwości profilaktyki, w tym nauki samobadania piersi, czy też badań przesiewowych. Po spotkaniu edukacyjnym jego uczestnicy obejrżeli film w kinie Helios w Galerii Libero w Katowicach. W spotkaniu udział wzięło 350 osób.

Fundacja otrzymała dotację w wysokości **2 291,00 zł**.

III. AKCJA PROZDROWOTNA „KATOWICKIE DNI PROMOCJI ZDROWIA”

W dniach od 15 października do 30 listopada grudnia 2022 r. na terenie trzech przychodni Samodzielnego Publicznego Zakładu Lecznictwa Ambulatoryjnego „Moja Przychodnia” w Katowicach zorganizowano akcję prozdrowotną pn.: „Katowickie Dni Promocji Zdrowia”, w ramach której wszyscy mieszkańcy posiadający Katowicką Kartę Mieszkańca mogli skorzystać z nieodpłatnych szczepień p/grypie oraz innych świadczeń profilaktycznych, w tym m.in. porad urologa czy też okulisty, a także badań krwi – bez względu na wiek.

Akcja prozdrowotna odbywała się w Przychodni nr 1 – Katowice, ul. Mickiewicza 9, Przychodni nr 3 – Katowice, ul. PCK 1, Przychodni nr 13 – Katowice, ul. Ordona 3. Z bezpłatnych świadczeń skorzystało **460 osób**.

Wydatkowano na ten cel dotację w wysokości **98 499,50 zł**.

IV. DZIAŁANIA PROMOCYJNE I EDUKACYJNE Z ZAKRESU PROFILAKTYKI ZDROWOTNEJ

1) Film promujący szczepienia p/HPV

Z uwagi na zaobserwowany spadek zainteresowania udziałem w bezpłatnych szczepieniach p/HPV, który rozpoczął się wraz z wybuchem pandemii COVID-19, przygotowano film promujący realizowany w Katowicach „Program szczepień profilaktycznych przeciwko wirusom brodawczaka ludzkiego (HPV)”. W krótkim spocie udział wzięł Pan Prezydent Marcin Krupa, prof. dr hab. n. med. Andrzej Witek – ginekolog onkologiczny, a także jedna z zaszczepionych dziewcząt wraz ze swoją mamą.

Spot jest dostępny na oficjalnym kanale miasta na portalu Youtube oraz na stronie katowice.eu. Został też rozesłany do rodziców i uczniów klas VII szkół podstawowych.

Film został zrealizowany na zlecenie miasta przez Joannę Rutkowską – właścicielkę firmy COM TV.pl Produkcja TV i Filmowa. Przekazano na ten cel środki w wysokości **4 305,00 zł**.

2) Warsztaty z zakresu zdrowia psychicznego wśród młodzieży

Śląskie Centrum Profilaktyki i Psychoterapii z siedzibą w Katowicach przy ul. Ligockiej 5 realizował program pn. „I jak tu nie zwariować. O depresji i innych zaburzeniach okresu dorastania” w szkołach podstawowych oraz ponadpodstawowych w Katowicach.

Dzięki warsztatom młodzież przyswoiła wiedzę na temat emocji, objawów depresji oraz możliwości jej leczenia oraz okazywania wsparcia sobie i innym, a także o innych zaburzeniach zdrowia psychicznego. Program warsztatów miał charakter pozytywny i był nastawiony na profilaktykę zdrowia psychicznego, w szczególności pokazując, jak nie dać się pokonać spadkom nastroju i przygnębieniu. Ankiety ewaluacyjne przeprowadzone anonimowo po zajęciach pokazują, że młodzież potrzebuje tego typu zajęć.

Kwota, jaką przeznaczono na zadanie w 2022 roku wyniosła **9 594,00 zł**. Przeprowadzono 24 dwugodzinne warsztaty, w których udział wzięło łącznie 526 uczniów.

3) Zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych

W celu promocji zdrowia wśród dzieci i młodzieży miasta Katowice – wzorem lat ubiegłych – nawiązano współpracę z Państwową Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Katowicach, dzięki czemu opracowano i wydrukowano kalendarze na 2023 r. w formacie A1 oraz trójdzielne o tematyce profilaktycznej, tj. o konieczności ograniczenia czasu spędzanego w Internecie na rzecz aktywności fizycznej. Kalendarze zostały przekazane do placówek oświatowych (szkół, przedszkoli, szkół średnich) na terenie Katowic, a także rozdysponowano je wśród mieszkańców Katowic za pośrednictwem podmiotów wykonujących działalność leczniczą realizujących Program, szpitali, Żłobka Miejskiego, miejskich jednostek organizacyjnych (w tym

m.in. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej), Urzędu Miasta Katowice oraz za pośrednictwem katowickich organizacji pozarządowych. Ponadto zamówiono plakaty informacyjne dot. bezpłatnych szczepień p/grypie dla seniorów. Ww. kalendarze i materiały zostały zamówione w drukarni Klucze Poligrafii Sp. z o.o. z siedzibą w Kluczach przy ul. Zawierciańskiej 4/11.

Łącznie wydatkowano na ten cel kwotę **11 600,00 zł.**

V. INICJATYWA LOKALNA PN. „ABC ZDROWIA”

Dzięki inicjatywie lokalnej mieszkańców jesienią 2022 roku zorganizowane zostały zajęcia o tematyce profilaktycznej pn. „ABC ZDROWIA”. Spotkania odbywały się na terenie pomieszczeń Spółdzielni Mieszkaniowej Silesia w Katowicach – Piotrowicach i dotyczyły m.in. takich tematów jak profilaktyka kręgosłupa, prawidłowy wybór diety. Ponadto odbyły się warsztaty kulinarne i degustacja zdrowych przekąsek, a uczestnicy mogli skorzystać z rozluźniającego masażu. W spotkaniach wzięło udział 50 osób.

Przekazano na ten cel środki finansowe w wysokości **3 000,00 zł.**

VI. DZIAŁANIE ZESPOŁU KONSULTANTÓW DS. PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA

Realizacja „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla miasta Katowice na lata 2021-2027” jest na bieżąco konsultowana z jego autorami, tj. specjalistami z poszczególnych dziedzin medycyny. W skład Zespołu w 2022 roku wchodził:

- prof. dr hab. n. med. Janusz Bohosiewicz – konsultant krajowy w dziedzinie chirurgii dziecięcej,
- dr n. med. Jarosław Derejczyk – były konsultant wojewódzki w dziedzinie geriatry dla województwa śląskiego,
- prof. dr hab. n. med. Halina Woś – specjalista z zakresu pediatrii, były Kierownik Kliniki Pediatrii Górnośląskiego Centrum Zdrowia Dziecka,
- dr hab. n. med. Bogdan Michalski – specjalista ginekolog onkolog,
- mgr Jolanta Kolanko – Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach,
- prof. dr hab. n. med. Krystyn Sosada – specjalista w zakresie chirurgii ogólnej, medycyny ratunkowej i zdrowia publicznego,
- prof. dr hab. n. med. Krystian Wita – konsultant wojewódzki w dziedzinie kardiologii,
- prof. dr hab. n. med. Aleksander Sieroń – konsultant krajowy w dziedzinie angiologii,
- prof. dr hab. n. med. Violetta Skrzypulec-Plinta – specjalista z zakresu ginekologii, endokrynologii i seksuologii,
- lek. dent. Karolina Kolarczyk – wykładowca w Katedrze Stomatologii Wieków Rozwojowego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego,
- lek. med. Ireneusz Jelonek – konsultant wojewódzki w dziedzinie psychiatrii dziecięcej,
- dr hab. n. med. Paweł Matusik - specjalista z zakresu pediatrii i endokrynologii dziecięcej, Klinika Pediatrii Górnośląskiego Centrum Zdrowia Dziecka,
- prof. dr hab. n. med. Andrzej Witek – konsultant wojewódzki w dziedzinie ginekologii onkologicznej.

W 2022 roku zawarto umowy na udział konsultantów w pracach Zespołu na łączną kwotę **29 443,85 zł.**

W ramach zawartej umowy z profesorem Andrzejem Witkiem opracowany został projekt programu polityki zdrowotnej pn. „Szkoła Rodzenia”, który otrzymał pozytywną opinię Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji w Warszawie. Jego realizacja będzie możliwa w 2023 roku.

PODSUMOWANIE

Podsumowując, w 2022 r. na realizację wszystkich zadań wynikających z „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla miasta Katowice na lata 2021-2027” przeznaczono środki finansowe w wysokości: **1 603 741,27 zł** (w ramach zadań własnych powiatu). W planie budżetowym zaplanowano środki w wysokości: 1 923 271,00 zł, co oznacza, że wykonanie kształtowało się na poziomie 83,4%. Niższe wykonanie wynika przede wszystkim ze zmniejszonej zgłaszalności do udziału w szczepieniach p/HPV oraz badaniach profilaktycznych uczniów

w szkołach, które nadal utrzymują się na zdecydowanie niższym poziomie niż w okresie przed wybuchem pandemii COVID-19. Łącznie z różnych możliwości oferowanych w ramach poszczególnych projektów skorzystało ok. 9 400 mieszkańców Katowic. Odnotowana w szczególności w latach 2020-2021 sytuacja epidemiczna spowodowała m.in. zmniejszenie zgłaszalności na różnorodne badania profilaktyczne (nie tylko finansowane przez miasto, ale również przez NFZ), a także ograniczenie aktywności fizycznej mieszkańców, w szczególności dzieci i młodzieży, co sprawia, że w kolejnych latach konieczne będzie dalsze podejmowanie działań na rzecz profilaktyki i promocji zdrowia, które bezpośrednio wpływa na jakość naszego życia. Szczególną uwagę zwraca rosnący odsetek dzieci, u których obserwuje się nadwagę i otyłość.

Tabela zamieszczona poniżej zawiera zbiorcze zestawienie wydatkowanych środków finansowych na realizację poszczególnych programów i działań w 2022 r. w ramach „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla miasta Katowice na lata 2021-2027”.

REALIZACJA „PROGRAMU PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA DLA MIASTA KATOWICE NA LATA 2021-2027” W 2022 ROKU		
L.p.	Nazwa działania	Wykonanie
I.	PROGRAMY PROFILAKTYCZNE REALIZOWANE WE WSPÓLPRACY Z PODMIOTAMI WYKONUJĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ (WYBRANYMI W OTWARTYM KONKURSIE OFERT):	1 362 687,92 zł
1.	Program szczepień profilaktycznych przeciwko wirusom brodawczaka ludzkiego (HPV)	992 954,92 zł
2.	Program profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku – etap podstawowy	31 400,00 zł
3.	Program profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku – etap rehabilitacyjny	22 600,00 zł
4.	Profilaktyczna opieka nad uczniami	109 760,00 zł
5.	Program profilaktyki zachorowań na grypę "Słoneczna Jesień"	205 973,00 zł
II.	PROJEKTY REALIZOWANE WE WSPÓLPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI (W RAMACH „PROGRAMU WSPÓLPRACY MIASTA KATOWICE Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI NA ROK 2022”) W RAMACH ZADANIA: „OCHRONA I PROMOCJA ZDROWIA: PROWADZENIE DZIAŁAŃ Z ZAKRESU PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA MAJĄCYCH NA CELU UTRZYMANIE I POPRAWĘ ZDROWIA MIESZKAŃCÓW ORAZ ZWIĄZANEJ Z NIM JAKOŚCI ŻYCIA”:	84 611,00 zł
1.	Przeprowadzenie monitoringu narażenia dzieci na ołów w dzielnicy Szopienice wraz z działaniami pomocowymi i edukacyjnymi	9 000,00 zł
2.	Prozdrowotna Akademia Seniora	10 000,00 zł
3.	Prowadzenie edukacji zdrowotnej z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz nauczycieli	5 000,00 zł
4.	Zbuntowane Anioły	4 980,00 zł
5.	Senior na + dostępne usługi zdrowotne w Centrum Diagnostyki i Terapii In Corpore	10 000,00 zł
6.	Zdrowy i Aktywny Senior	30 940,00 zł
7.	Dzień Chorego w Katowicach w czasie COVID-19	4 000,00 zł
8.	I Śląska Konferencja Onkologiczna – rak piersi, profilaktyka raka jajników	4 000,00 zł
9.	Organizacja biegu charytatywnego wraz z piknikiem rodzinnym i warsztatami	2 400,00 zł
10.	Bądź aktywny – przegoń raka! - Bieg i marsz Nordic Walking	2 000,00 zł
11.	Spotkanie z profilaktyką	2 291,00 zł
III.	AKCJA PROZDROWOTNA „KATOWICKIE DNI PROMOCJI ZDROWIA”	98 499,50 zł
IV.	DZIAŁANIA PROMOCYJNE I EDUKACYJNE Z ZAKRESU PROFILAKTYKI ZDROWOTNEJ	25 499,00 zł
V.	INICJATYWA LOKALNA PN. „ABC ZDROWIA”	3 000,00 zł
VI.	DZIAŁANIE ZESPOŁU KONSULTANTÓW DS. PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA	29 443,85 zł
RAZEM:		1 603 741,27 zł

DOKUMENT PODPISANY ELEKTRONICZNIE

Dane podpisywanego dokumentu

Typ dokumentu	Uchwała
Numer dokumentu	LXI/1275/23
Data dokumentu	2023-03-30
Organ wydający	Rada Miasta Katowice
Przedmiot regulacji	w sprawie przyjęcia sprawozdania Prezydenta Miasta Katowice z realizacji „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla miasta Katowice na lata 2021-2027” w 2022 roku
Identyfikator dokumentu	DCF0C59B-FB58-4403-BA69-EC69855C8283

Informacje o złożonych podpisach elektronicznych

Podpis:	
Sygnatura	Signature-268885816
Numer seryjny	2BAC0D5BC3EB6738EB9852FAA21D0EC46ECC1F98
Osoba podpisująca	Maciej Biskupski
Instytucja	Urząd Miasta Katowice
Kraj	PL
Data złożenia podpisu	30.03.2023 13:59:00
Zakres podpisu	Cały dokument
Wystawca certyfikatu	VATPL-5260300517 COPE SZAFIR - Kwalifikowany Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A. PL